

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3045/2015. (II. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.922/2013/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé.
- [2] 1. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.922/2013/4. számú végzésének az alaptörvény-ellenességét és semmisítse azt meg, mivel a döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2010 márciusában peres eljárást indított egy másik gazdasági társaság ellen szerződések érvénytelenségének megállapítása és az érvénytelen szerződések alapján részben már teljesített szolgáltatás visszakövetelése tárgyában. Az indítványozó állítása szerint az alperes gazdasági társaság üzletvezetője jogellenes fenyegetés útján vette rá a felperes gazdasági társaságot 4 000 000 Ft + ÁFA összegű tartozáselismerő nyilatkozat és részletfizetési megállapodás, valamint 2 000 000 Ft + ÁFA összegről szóló fiktív vállalkozási szerződés aláírására. Ez utóbbi szerződés megkötésével egyidejűleg az alperesnek megfizettek 2 500 000 Ft-ot, a 4 000 000 Ft + ÁFA összegű fizetési kötelezettség később vált volna esedékessé. Az indítványozó az eljáró bíróságtól a 6 000 000 Ft + ÁFA összegű kötelezettségvállalás érvénytelenségének a megállapítását kérte, továbbá az alperes kötelezését a már megfizetett 2 500 000 Ft és késedelmi kamatai visszafizetésére. A per tárgyának értékét

a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 24. §-a alapján 7 500 000 Ft-ban jelölte meg.

- [4] 1.2. Az első fokon eljáró Szekszárdi Törvényszék az indítványozó kereseti kérelmét annak bizonyítatlanságára hivatkozással elutasította; ezt az ítéletet az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Pécsi Ítéltábla helybenhagyta. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a kereseti kérelmüknek helyt adó döntés meghozatala céljából.
- [5] 1.3. A felülvizsgálati kérelem előterjesztését követően a Kúria végzésben arra hívta fel az indítványozót, hogy közölje, a jogerős ítéletben foglaltak helyett konkrétan milyen érdemi döntést kér, vagyis határozza meg, hogy az alperest pontosan milyen összeg megfizetésére kéri kötelezni. Az indítványozó ismételten kérte a két okirat érvénytelenségének a megállapítását és alperes kötelezését 2 500 000 Ft és kamatai megfizetésére.
- [6] A Kúria – az alkotmányjogi panasszal támadott végzésével – a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 24. §-ára, 25. § (3) és (4) bekezdésére, 271. § (2) bekezdésére, valamint 273. § (2) bekezdésének a) pontjára hivatkozva, hivatalból elutasította. A Kúria a pertárgy értékét 2 500 000 Ft-ban állapította meg, a Pp. 271. § (2) bekezdése alapján viszont nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a vitatott érték a hárommillió forintot nem haladja meg.
- [7] 2. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria tévesen alkalmazta a Pp. 24. §-át, 271. § (2) bekezdését és 273. § (2) bekezdés a) pontját és ezzel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe foglalt jogorvoslati jog alapvető jogot.
- [8] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálati kérelemnek csak egy részét képezte az alperesnek 2 500 000 Ft megfizetésre való kötelezése, a kérelem másik részében az ezt meghaladó, 5 000 000 Ft összeg megfizetésére vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmazó megállapodás érvénytelenségének a megállapítását is kérte a Kúriától. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH.2009.332 számon közzétett határozatára, mely szerint „a szerződés érvénytelenségének, hatálytalanságának megállapítására irányuló perben a felülvizsgálati kérelemben vitatott értéként a szerződésben kikötött ellenszolgáltatás értékét kell figyelembe venni”. Az indítványozó nézete szerint a Kúria megsértette az Alaptörvényben foglalt jogorvoslati jogát azáltal, hogy a törvényben foglalt feltételeknek megfelelő felülvizsgálati kérelmét elutasította.

Indítvány-kiegészítésében kifejtette, hogy a felülvizsgálathoz való jog mint jogorvoslati forma csak akkor képes alaptörvényi funkcióját ellátni, ha az érintettek meghatározott feltételekhez kötött alanyi joggal rendelkeznek arra, hogy az általuk állított jogsérelmet a jogorvoslati fórum érdemben bírálja el. Amennyiben az egyes eljárási törvények által adott jogorvoslathoz előírt feltételek fennállnak, úgy az érintett személyek az Alaptörvényből eredően alapvető alanyi jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy a törvényben meghatározott feltételek szerint az adott jogorvoslati lehetőséget igénybe vegyék. Ez a joga jogvita elbírálására hivatott megfelelő bírói fórum oldalán a jogszabályi előfeltételek fennállása esetén érdemi döntés meghozatalára vonatkozó kötelezettséget hoz létre. Ha az adott jogorvoslati kérelem elbírálására hivatott fórum téves ténybeli megállapítása vagy jogértelmezése miatt az adott jogorvoslat igénybe vételéhez szükséges feltételek hiányát állapítja meg, és ezért a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, sérül az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való alapvető jog. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére is; nézete szerint közvetetten a bírósághoz forduláshoz való alapvető jog sérül azáltal, hogy a jogorvoslati kérelemnek érdemi elbírálását kizárta a Kúria.

[9] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek; különösen az Abtv. 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket vizsgálja [Abtv. 56. § (2) bekezdés]. A testület megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintett és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, valamint – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelmére alapított indítványi elem tekintetében – az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerinti feltételeknek megfelel. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének – a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásnak kizártsága miatt – közvetett sérelmét állította, alkotmányjogilag értékelhető, önálló indokolást nem fűzött ehhez az indítványi elemhez, így az indítványnak ez a része nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában szereplő feltételnek.

[10] 3.1. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság

álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem felel meg ennek a feltételnek és ebből következően nem fogadható be.

- [11] Az indítványozó érdemben a Kúriának – a felülvizsgálati eljárás során hozott – a pertárgy értékének a számítására vonatkozó döntése megváltoztatását kéri, mivel nézete szerint a Kúria nem megfelelően alkalmazta a Pp. egyes rendelkezéseit, és ezáltal sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított, a jogorvoslathoz való alapvető joga. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a pertárgy értékéhez kötött jogorvoslatok esetén nem tekinthető pusztán törvényességi kérdésnek és ebből következően nem kizárt az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelme akkor, ha a pertárgy értékének a Pp. szabályaival ellentétes megállapítása miatt nem élhet a peres fél a jogorvoslat lehetőségével. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján azonban a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható összefüggésbe. {L. pl. 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]; 3273/2014. (XI. 4.) AB végzés, Indokolás [11]; 3194/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [19].}
- [12] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság tanácsa – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-ára, 52. § (1b) bekezdés e) pontjára, 56. § (2) és (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2015. február 16.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1961/2013.

